

Warszawa, dnia 18.03.2022 r.

Szanowni Państwo,
Przedstawiciele Władz Samorządowych,

zwracamy się do Państwa w imieniu Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS. Pragniemy zwrócić Państwa uwagę na poważny problem związany z transliteracją imion i nazwisk obywateli Ukrainy, którzy obecnie licznie udają się do urzędów po przydzielenie numeru PESEL czy zapisują dzieci do szkół i przedszkoli.

W związku z Instrukcją „Proces rejestracji obywatela Ukrainy o statusie cudzoziemca UKR” (a w szczególności w związku z rozdz. 7 „Zasady transliteracji i pisowni”) na podstawie, której od 16.03.2022 r. urzędnicy rejestrują uchodźców, Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS **apeluje o pilną reakcję**, gdyż wytyczne te są **nieaktualne** oraz **sprzeczne** z *Ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* (tzw. specustawą).

Art. 4.1. ww. ustawy brzmi:

Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie [...] nadaje się numer PESEL [...] 6. Do danych, o których mowa w ust. 4, stosuje się sposób transliteracji określony w art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1326): Dokonując tłumaczenia imion i nazwisk z języków nieposługujących się alfabetem łacińskim lub posługujących się innym systemem pisma, tłumacz dokonuje transliteracji lub transkrypcji tych imion i nazwisk na podstawie dokumentów podróży lub ich kopii, a w przypadku braku tych dokumentów dokonuje tłumaczenia zgodnie z regułami pisowni obowiązującymi w kraju, w którym został sporządzony tłumaczony dokument.

Zwracamy uwagę, że wytyczne Straży Granicznej przytoczone w Instrukcji są **ponadto całkowicie niespójne z transliteracją oficjalnie stosowaną od wielu lat przez właściwe organy rządowe Ukrainy, zwłaszcza w paszportach**. Oficjalne stanowisko w tej kwestii zajęte w Uchwale Rady Ministrów Ukrainy z dn. 27 stycznia 2010 r. nr 55 zostało ogłoszone m.in. pod poniższym linkiem:

[постанова Кабінету Міністрів України №55 від 27 січня 2010 р.](#)

Zastosowanie wytycznych niezgodnych z obowiązującymi aktualnie przepisami prawa narazi uchodźców na wiele problemów, np. możliwa będzie niespójność w zapisie imienia i nazwiska w zaświadczeniu PESEL oraz w zapisie tych danych w tłumaczeniach poświadczonych wykonanych zgodnie z obowiązującą ustawą.

Stanowisko w tej sprawie – w imieniu środowiska tłumaczy – przekazaliśmy w korespondencji z KPRM w dniu 12 marca 2022 r. Niestety nasze uwagi nie zostały uwzględnione i urzędy zajmujące się przyznawaniem numeru PESEL otrzymały błędne informacje.

Ponieważ uchodźcy mają dokumenty tożsamości (o ile w ogóle mają) w języku ukraińskim, ale także w rosyjskim, organizujemy dla tłumaczy i osób zainteresowanych webinaria dotyczące transliteracji dotyczącej obu języków. Najbliższe już 22 i 23 marca 2022 r. (w załączniki szczegółów). Jesteśmy w stanie przygotować takie szkolenie także dla zainteresowanych samorządów.

Dr Marta Czyżewska - prezes PT TEPIS

Dr Aleksandra Podgórnjak-Musil - koordynator działań PT TEPIS związanych z konfliktem zbrojnym w Ukrainie

POLISH SOCIETY
OF SWORN
AND SPECIALISED
TRANSLATORS
TEPIS

SOCIÉTÉ POLONAISE
DES TRADUCTEURS
ASSERMENTÉS
ET SPÉCIALISÉS
TEPIS

POLNISCHE
GESELLSCHAFT
VEREIDIGTER
ÜBERSETZER UND
FACHÜBERSETZER
TEPIS

ПОЛЬСКОЕ ОБЩЕ-
СТВО ПРИСЯЖНЫХ
И СПЕЦИАЛИЗИ-
РОВАННЫХ
ПЕРЕВОДЧИКОВ
TEPIS

ASSOCIAZIONE
POLACCA
DEI TRADUTTORI
GIURATI
E SPECIALISTICI
TEPIS

ASOCIACIÓN
POLACA
DE TRADUCTORES
JURADOS
Y ESPECIALIZADOS
TEPIS